

CAPRI Importància de les vacunes

Comissió d'Assessorament
per a la Prevenció
de Riscos i Infeccions

La contribució de les vacunes a la millora de la salut i la qualitat de vida de la població és innegable.

Com a estratègia sanitària és, sens dubte, la millor inversió en salut pública. Implica no només un benefici per a la salut del propi individu, sinó que també afavoreix a tota la comunitat, i aquí resideix el gran benefici de les immunitzacions. Per tant, hem de ser vacunats per dues raons: la primera, per protegir-nos a nosaltres mateixos (les malalties infeccioses continuen presents i qualsevol persona que no està protegida pot infectar-se), el segon motiu és protegir la gent que ens envolta. Una petita proporció de persones no responen a les vacunes (no és efectiva la vacuna al 100%), altres no poden ser vacunats perquè, per exemple, tenen al·lèrgies a qualsevol dels components de la vacuna. D'aquesta manera, les persones no vacunades estan protegides perquè en la majoria de la població vacunada hi ha menys individus capaços de difondre la malaltia (això es coneix com a "efecte paraigües").

SI ÉS TANT EVIDENT, PERQUÈ EXISTEIX EL MOVIMENT ANTI-VACUNES?

Cal dir que aquest moviment no és nou, de fet, el moviment anti-vacuna és gairebé tan antic com les vacunes, ja al segle XIX, els metges alemanys van signar un manifest contra la vacuna de la verola. Avui aquest moviment és assumit bàsicament per dos tipus de col·lectius: d'una banda, grups religiosos fonamentalistes i, de l'altra, usuaris i professionals de la medicina naturista. Alguns defensen la idea que els riscos que acompanyen a la vacunació superen els causats per la infecció naturalment adquirida en sí, o que la immunitat natural que el propi cos aconsegueix quan la malaltia passa és millor que la immunitat "artificial" induïda després de la vacuna. Si no s'utilitzessin vacunes, hi hauria molts més casos de malaltia, efectes secundaris més greus i més morts que els derivats dels efectes secundaris de la vacuna, i si bé qualsevol malaltia greu o la mort per una vacuna és lamentable, és evident que els beneficis de la vacunació superen amb escreix els seus riscos.

PERÒ QUE EN PENSA LA POBLACIÓ?

A partir de l'aplicació del calendari vacunal, hem deixat de veure els símptomes d'aquestes malalties en la nostra població i, per tant, hem cregut que estaven erradicades i ens hem fixat només en els efectes secundaris que podien tenir les vacunes,

ja que la vacunació implica una intervenció sobre una persona sana i, per tant, comporta un risc, i aquesta idea pot ser difícil d'assumir per a algunes persones. Per tant, la reacció ha estat rebutjar-les sense pensar que al disminuir la quantitat de gent vacunada deixariem de tenir els beneficis de l'efecte paraigües, i això facilita el retorn d'aquestes infeccions i provoca un augment de casos. Cal recordar que encara moren cada any milions de persones a tot el món com a resultat de la malària, la tuberculosi, la SIDA, les infeccions respiratòries o gastrointestinals.

PERQUÈ ENS HEM DE VACUNAR LES INFERMERES?

Són molts els motius, però podríem resumir-los en:

1. Per protegir els professionals del risc de certes malalties transmissibles, i, en particular, per protegir la salut de les infermeres en cas que, per determinades circumstàncies (immunosupressió, malaltia crònica, etc.), es presenti un major risc de contagi o de complicacions derivades de l'adquisició de determinades malalties infeccioses en el lloc de treball. **(Autodefensa)**.
2. Per impedir que els professionals siguin font de contagi per a les persones ateses, per a altres treballadors sanitaris i per a la comunitat. **(No maleficència)**.
3. Per liderar amb l'exemple, perquè el tractament preventiu difícilment es pot proposar a la població, al mateix temps, que els professionals sanitaris el rebutgin. **(Responsabilitat)**.
4. Per evitar que, com a conseqüència de malalties infeccioses adquirides pels professionals en l'acompliment de les seves funcions com a servei públic, no poguessin estar disponibles per poder tenir cura de les persones ateses. **(Protecció social)**.

La vacunació d'estudiants i persones en formació és particularment important perquè, com a resultat de la seva menor experiència, estan més exposats al contagi.

En aquest nou segle podem esperar més i millors beneficis de les vacunes com a conseqüència de la nova investigació i dels avenços informàtics. Aconseguir noves vacunes, no tan sols és un repte, sinó l'esperança més important de la humanitat en matèria de salut. Les vacunes més accessibles, més segures i més fàcils d'administrar ajudaran a fer realitat la immunització global.

QUINES VACUNES HEM DE POSAR-NOS?

Vacunes recomanades per els treballadors de la salut

Xarampió, rubèola galteres *
Tètanus i diftèria (TD)
L'hepatitis B
Varicel·la
Grip cada any

Vacunes indicades en determinades situacions

Poliomielitis
Malaltia de meningococ invasiva (ISM)
Tos ferina
L'hepatitis A
Febre tifoide

Vacunar-se es un acte de solidaritat!

BIBLIOGRAFIA:

1. Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT). Vacunacions. Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT) [Internet]. 2020 [citad 23 gener 2020]. Disponible a: http://salutpublica.gencat.cat/ca/ambits/promocio_salut/vacunacions/
2. Arrazola Martínez P, Campins Martí M. Vacunación en profesionales sanitarios. En: Comité Ase-sor de Vacunas de la Asociación Española de Pediatría (CAV-AEP), Vacunas en Pediatría Manual de la AEP 2012. Madrid: Exlibris ediciones SL; 2012. p. 263-73.
3. Grupo de Trabajo Vacunación en trabajadores Sanitarios. Vacunación en trabajadores sani-tarios [Internet]. Vol. 105. Madrid: Ministerio de Sanidad y Servicios Sociales e Igualdad; 2017. 35 p. Disponible a: https://www.mscbs.gob.es/profesionales/saludPublica/prevPromocion/vacunaciones/docs/Vacunacion_sanitarios.pdf
4. Suárez AL, Fernández AJ, Rodríguez BJ, Villorejo SJ, Amo Merino del P, Serrano CJ, et al. Consenso sobre la vacunación frente a la gripe en el personal sanitario Documento final de consenso de sociedades científicas españolas [Internet]. 2012 [citad 23 gener 2020]. Disponible a: <http://www.vacunas.org/images/stories/recursos/profesionales/temasactuales/2012/ConsensoGripe-DocFinal.pdf>

